

Naturrisikoutvalget

Vår ref.:
[Navn]Deres ref.:
[Navn]Dato:
12. mai 2023

Teknas innspill til nasjonal oppfølging av den internasjonale naturavtalen

Tekna – Teknisk naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 100 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Tekna viser til Regjeringens arbeid med oppfølging av den internasjonale naturavtalen og til det åpne innspillsmøtet 24. april i år. I forbindelse med dette er det invitert til å gi skriftlige innspill innen 12. mai. Tekna gir med dette sitt innspill. Tekna viser også til sitt innspill til Naturrisikoutvalgets arbeid av 24. mars i år og til sitt innspill til statsbudsjettet for 2024 av 8. februar i år.

Vi viser til modellen Planetary Boundaries fra Stockholm Resilience Center og til rapportene fra Det internasjonale naturpanelet og Det internasjonale klimapanelet. Disse peker på at naturkrisen er like alvorlig som klimakrisen. Tekna er opptatt av at denne erkjennelsen må være grunnleggende for oppfølgingen av naturavtalen og at man i denne sammenheng gjennom bredt samarbeid må bidra til å øke denne erkjennelsen også i befolkningen generelt.

Hovedanbefalinger om nasjonal oppfølging av naturavtalen

Styrket beskyttelse av naturen gjennom vern og restaurering har høy prioritet i naturavtalen. Avtalen krever et taktskifte i innsatsen for vern og restaurering, noe Regjeringen har gitt foreløpige signaler om å følge opp. Tekna støtter at det er behov for et taktskifte for vern og restaurering

Vår direkte kunnskap om norsk natur, om naturtilstanden generelt og om ulike naturtyper samt om nedbygging av og belastninger på naturen må styrkes. Tekna anbefaler derfor at økt dokumentasjon og kunnskap om natur i norske områder gis sterk prioritering.

Alle deler av samfunnet som sektorer, bransjer, institusjoner og virksomheter må mobiliseres til å ta ansvar for sin innvirkning på naturen. Partnerskap og samarbeid er, som på klimaområdet, én viktig vei å gå for å få dette til.

Supplerende anbefalinger om nasjonal oppfølging av naturavtalen

Tekna anbefaler at man i arbeidet legger til grunn en vurdering av Norges nasjonale og internasjonale naturansvar.

En bred satsing på kompetanse, ikke minst innenfor naturvitenskap og teknologi, som helt avgjørende for en effektiv oppfølging.

Tekna understreker betydningen av å beskrive sammenhengen mellom sirkulærøkonomi og naturbelastning og å styrke sirkulærøkonomien som redskap i oppfølgingen.

Vi anbefaler at prissetting av naturkonsekvenser og annen praktisk metodikk, for eksempel i utbyggingssaker, ses som et viktig virkemiddel i oppfølgingen.

Tekna mener det er nødvendig å styrke offentlige reguleringer som virkemidler i oppfølgingen. Gode offentlige reguleringer kan i tillegg til å beskytte naturen direkte også tjene andre formål. Dette kan for eksempel være å styrke insentiver for innsats og gi sammenliknbare betingelser for ulike aktører, noe som vil kunne gi forutsigbarhet i markeder og styrke investeringsviljen til disse aktørene.

Påvirkning på økosystemtjenester må vurderes i tillegg til påvirkning på arter, naturtyper og økosystemer direkte. Økosystemtjenester er et viktig grunnlag for verdiskaping.

Hensynet til hverdagsnaturen må vektlegges i arbeidet. Med hverdagsnaturen mener vi naturen generelt slik vi har den rundt oss til daglig både i bebygde og mindre bebygde strøk. Dette er natur som ikke underlagt spesielle restriksjoner på grunn av truede arter og naturtyper eller av andre grunner.

Tidlig identifisering av interessenhetninger er viktig og man må bruke dialogbaserte metoder for avklaring av konflikter knyttet til naturhensyn.

Utvalget bør i sin rapport understreke behovet for styrke samfunnets evne til å gjennomføre transformativ endringer, slik både naturpanelet og klimapanelet peker på.

Tekna anbefaler avslutningsvis at utvalget understreker behovet for å øke innsatsen for naturen og for å styrke fremdriften av arbeidet gjennom et konkret økonomisk løft for naturen allerede i statsbudsjettet for 2024.

Med vennlig hilsen

Line Henriette Holten
generalsekretær